

SKALE I LODZIE

MARCO ROMELLI
VALENTINO CIVIDINI

KORONA ALPEJSKICH CZTEROTYSIĘCZNIKÓW

Bezdroża

Tytuł oryginalny: 4000 m Peaks of the Alps. Normal and classic routes
Tłumaczenie z j. angielskiego: Marcin Jamkowski
Konsultacja merytoryczna: Maciej Ciesielski
Adiustacja i korekta: Artur Figarski
Projekt składu i skład: Sabina Suchy

Fotografia na okładce: wykorzystana za zgodą Shutterstock.com
Fotografia na skrzydełku: Idea Montagna Editoria e Alpinismo
Fotografie wykorzystane do wyrysowania przebiegu dróg wykonał Autor książki,
z wyjątkiem stron: 112, 114, 117d, 118 (Enrico Bonino), 126 (Enrico Mazzoleni) i 219 (Franz
Rota Nodari). O ile nie zaznaczono inaczej, wykorzystane fotografie wykonali Autorzy
książki i Francesco Cappellari, z wyjątkiem małego zdjęcia na stronie 229 (Davide Bordet)
Przebieg dróg, schematy topo i mapy: Marco Romelli
Tekst książki: Marco Romelli

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu
niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą
kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magne-
tycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.
Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towa-
rowymi ich właścicieli. Autorzy oraz Helion S.A. dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej
książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności
ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych
lub autorskich. Autorzy oraz Helion S.A. nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za
ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

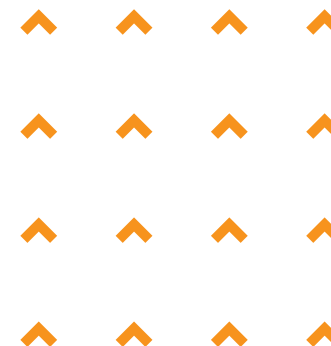
Redaktor prowadzący: Jacek Włodarczyk Book Marketing Research Sp. z o.o.

Helion S.A.
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
WWW: <http://bezdroza.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres
http://bezdroza.pl/user/opinie/bewska_ebook
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I, 2021
ISBN: 978-83-283-9191-8
© Idea Montagna Editoria e Alpinismo
Copyright © Helion S.A. 2021

SKALE I LODZIE

**MARCO ROMELLI
VALENTINO CIVIDINI**

KORONA ALPEJSKICH CZTEROTYSIĘCZNIKÓW

PRZEKŁAD: MARCIN JAMKOWSKI

Kup książkę

Poleć książkę

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	11
WSTĘP	12
INFORMACJE TECHNICZNE	20
BIBLIOGRAFIA	25
PODZIĘKOWANIA	26

MASYW ÉCRINS

MASYW ÉCRINS	28
1 BARRE DES ÉCRINS	31
1A DROGA NORMALNA	32
1B KULUAR COOLIDGE'A	36
2 DÔME DE NEIGE DES ÉCRINS	38
2 DROGA NORMALNA	38

MASYW GRAN PARADISO

MASYW GRAN PARADISO	42
3 GRAN PARADISO	45
3A DROGA NORMALNA PRZEZ LODOWIEC GRAN PARADISO	46
3B PÓŁNOCNO-ZACHODNIA ŚCIANA	50

MASYW MONT BLANC

MASYW MONT BLANC	54
4 AIGUILLE DE BIONNASSAY	62
4A POŁUDNIOWA GRAŃ	63
4B PÓŁNOCNO-WSCHODNIA GRAŃ	66
5 DÔME DU GOÛTER	69
5A DROGA NORMALNA PRZEZ AIGUILLE DU GOÛTER	70
5B WŁOSKA DROGA NORMALNA (DROGA „PAPIESKA” PRZEZ AIGUILLES GRISES)	72
5C PÓŁNOCNA GRAŃ (WARIANT DLA SKIALPINISTÓW)	74
6 MONT BLANC	77
6A GRAŃ BOSSES	78
6B DROGA LES TROIS MONTS	82
7 MONT BLANC DU TACUL	86
7A DROGA NORMALNA	87

7B CONTAMINE-GRISOLLE DO TRÓJKĄTA I PÓŁNOCNA GRAŃ	89
8 MONT MAUDIT	91
8A DROGA NORMALNA	92
8B GRAŃ PÓŁNOCNO-WSCHODNIA	94
9 PICCO LUIGI AMEDEO	96
9 GRAŃ BROUILLARD	97
10 PUNTA BARETTI	102
11 MONT BROUILLARD	102
10-11 GRAŃ BROUILLARD INTEGRAL	104
12 AIGUILLE BLANCHE DE PEUTEREY	109
12 PÓŁNOCNA ŚCIANA – DROGA PRAWA	111
13 GRAN PILIER D'ANGLE	116
13 POŁUDNIOWA ŚCIANA I GRAŃ PEUTEREY	117
14 MONT BLANC DE COURMAYEUR	122
14 KULUAR ECCLES I GRAŃ PEUTEREY	123
15-19 AIGUILLES DU DIABLE	125
15-19 TRAWERS AIGUILLES DU DIABLE	126
20 DENT DU GÉANT	132
20 DROGA NORMALNA	133
21 AIGUILLE DE ROCHEFORT	136
22 DÔME DE ROCHEFORT	136
21-22 GRAŃ ROCHEFORT	137
23-27 LES GRANDES JORASSES	141
23-27 TRAWERS GRANDES JORASSES – ZACHODNIA GRAŃ	143
26-27 DROGA NORMALNA	147
28 AIGUILLE VERTE	150
28 DROGA NORMALNA PRZEZ KULUAR WHYMPERA	151
29 AIGUILLE DU JARDIN	156
30 GRANDE ROCHEUSE	156
29-30 POŁUDNIOWY KULUAR COL ARMAND CHARLET I TRAWERS WIERZCHOŁKÓW	157
31 LES DROITES	160
31 DROGA NORMALNA PRZEZ WSCHODNIE ŻEBRO	161

GRUPA GRAND COMBIN

GRUPA GRAND COMBIN	170
32 COMBIN DE VALSOREY	172
32A DROGA ISLER-GILLIOZ (OD POŁUDNIOWEGO ZACHODU)	173
32B COULOIR DU GARDIEN	176
32C GRAŃ ARÊTE DU MEITIN	180

33 COMBIN DE GRAFENEIRE	183
34 COMBIN DE LA TSESSETTE	183
33-34 TRAWERS WIERZCHOŁKÓW	184

ALPY WEISSHORN I MATTERHORN

ALPY WEISSHORN I MATTERHORN	190
35 DENT D'HÉRENS	195
35A DROGA NORMALNA	196
35B GRAŃ TIEFMATTEN (ZACHODNIA)	198
36 MATTERHORN	201
36A GRAŃ HÖRNLI (HÖRNLIGRAT)	202
36B GRAŃ LION	208
37 DENT BLANCHE	214
37 DROGA NORMALNA PRZEZ GRAŃ WANDFLUE	215
38 BISHORN	218
38 DROGA NORMALNA	219
39 WEISSHORN	222
39 DROGA NORMALNA	223
40 OBER GABELHORN	228
40 PÓŁNOCNO-WSCHODNIA GRAŃ PRZEZ WELLENKUPPE	229
41 ZINALROTHORN	232
41 DROGA NORMALNA	233

GRUPA MONTE ROSA

GRUPA MONTE ROSA	238
MASYW BREITHORN	244
42 BREITHORN OCCIDENTALE	245
42 DROGA NORMALNA	245
43 BREITHORN CENTRALE	248
43A DROGA NORMALNA	248
43B DROGA KASPARA MOOSERA	250
44 BREITHORN ORIENTALE	252
45 GENDARME (ŽANDARM)	252
46 ROCCIA NERA	252
42-46 TRAWERS BREITHORNÓW ZE WSCHODU NA ZACHÓD	252
46 DROGA NORMALNA	255
47 POLLUX	257
48 CASTOR	257

47A DROGA NORMALNA PRZEZ POŁUDNIOWO-ZACHODNIĄ GRAŃ	258
47B ZACHODNIA ŚCIANA	261
48A DROGA NORMALNA OD ZACHODU	263
48B DROGA NORMALNA PRZEZ GRAŃ POŁUDNIOWO-WSCHODNIĄ	265
49 LYSKAMM OCCIDENTALE	267
50 LYSKAMM ORIENTALE	267
49 DROGA NORMALNA NA LYSKAMM OCCIDENTALE (ZACHODNI)	268
50A NORMALNA DROGA NA LYSKAMM ORIENTALE (WSCHODNI)	270
50B TRAWERS PRZEZ LYSKAMM ZE WSCHODU NA ZACHÓD	272
51 PUNTA GIORDANI	274
52 PIRAMIDE VINCENT	274
51 DROGA NORMALNA NA PUNTA GIORDANI	275
52A DROGA NORMALNA NA PIRAMIDE VINCENT	277
52B TRAWERS PUNTA GIORDANI – PIRAMIDE VINCENT	279
53 SCHWARZHORN/CORNO NERO	283
54 LUDWIGSHÖHE	283
55 PARROTSPIITZE	283
53-55 TRAWERS TRZECH SZCZYTÓW	284
56 SIGNALKUPPE	287
57 ZUMSTEINSPITZE	287
56-57 NORMALNA DROGA NA SIGNALKUPPE I ZUMSTEINSPITZE	288
58 DUFOURSPIITZE	292
59 NORDEND	292
58A DROGA NORMALNA NA DUFOURSPIITZE	293
58B TRAWERS ZUMSTEINSPITZE-DUFOURSPIITZE	
(DROGA NORMALNA NA DUFOURSPIITZE Z PRZEŁĘCZY COL GNIFETTI)	296
59A DROGA NORMALNA NA NORDEND	298
59B TRAWERS DUFOUR-NORDEND	300

MASYWY MISCHABEL I WEISSMIES

GRUPY MISCHABEL I WEISSMIES	304
60 STRAHLHORN	310
60 DROGA NORMALNA PRZEZ PÓŁNOCNO-ZACHODNIĄ GRAŃ	311
61 RIMPFISCHHORN	314
61 DROGA NORMALNA	315
62 ALLALINHORN	320
62A DROGA NORMALNA	321
62B PÓŁNOCNO-WSCHODNIA GRAŃ I PÓŁNOCNA ŚCIANA	324
63 ALPHUBEL	326

63A DROGA NORMALNA OD WSCHODU	328
63B TRAWERS ALLALINHORN-ALPHUBEL PRZEZ FEECHOPF	332
64 TÄSCHHORN	335
64 DROGA NORMALNA PRZEZ GRAŃ POŁUDNIOWO-WSCHODNIĄ	336
65 DOM	338
65A DROGA NORMALNA	339
65B FESTIGRAT	342
66 LENZSPITZE	344
66A PÓŁNOCNO-WSCHODNIA ŚCIANA	345
66B WSCHODNIO-PÓŁNOCNO-WSCHODNIA GRAŃ	347
67 NADELHORN	350
67A DROGA NORMALNA PRZEZ PÓŁNOCNO-WSCHODNIĄ GRAŃ	351
67B TRAWERS LENZSPITZE-NADELHORN	355
NADELGRAT	357
68 STECKNADELHORN	357
69 HOBÄRGHORN	357
70 DIRRUHORN	357
68-70 NADELGRAT	360
68-69 PÓŁNOCNA ŚCIANA HOBÄRGHORNU	364
71 WEISSMIES	366
71 DROGA NORMALNA	367
72 LAGGINHORN	370
72 DROGA NORMALNA PRZEZ ZACHODNIĄ GRAŃ	371

ALPY BERNEŃSKIE

ALPY BERNEŃSKIE	376
73 ALETSCHHORN	382
73A DROGA NORMALNA Z MITTELALETSCHBIAK I TRAWERS ALETSCHHORNU	383
73B LODOWIEC OBERALETSCHGLETSCHER I POŁUDNIOWO-ZACHODNI FILAR	386
74 JUNGFRAU	389
74 DROGA NORMALNA PRZEZ ROTTALSATTEL I POŁUDNIOWO-WSCHODNIĄ GRAŃ	390
75 MÖNCH	393
75 DROGA NORMALNA PRZEZ POŁUDNIOWO-WSCHODNIĄ GRAŃ	394
76 GROSS FIESCHERHORN	397
77 HINTER FIESCHERHORN	397
76-77A DROGA NORMALNA NA FIESCHERHORNY OD SCHRONISKA MÖNCHSJOCHÜTTE	398

76-77B SKITUROWY ZJAZD NA NARTACH ZE SZCZYTÓW FIESCHERHORN DO SCHRONISKA FINSTERAARHORNHÜTTE	400
78 GROSS GRÜNHORN	402
78A DROGA NORMALNA	403
78B DROGA SKITUROWA	407
79 FINSTERAARHORN	410
79 DROGA NORMALNA	411
80 SCHRECKHORN	413
80 DROGA NORMALNA PRZEZ POŁUDNIOWO-ZACHODNIĄ GRAŃ	414
81 LAUTERAARHORN	418
81 DROGA NORMALNA PRZEZ POŁUDNIOWY ŻLEB I POŁUDNIOWO-WSCHODNIĄ GRAŃ	419

MASYW BERNINA

MASYW BERNINA	424
82 PIZ BERNINA	427
82 DROGA NORMALNA PRZEZ POŁUDNIOWO-WSCHODNIĄ GRAŃ SPALLA	428

LISTA SZCZYTÓW WEDŁUG WYSOKOŚCI	435
LISTA DRÓG WEDŁUG WYCENY TRUDNOŚCI	438
MÓJ DZIENNIK ZDOBYWANIA ALPEJSKICH CZTEROTYSIĘCZNIKÓW	441

Dla Teo
I tych wszystkich,
Którzy podążają za swoimi marzeniami
We wszystkich górach świata

Kup książkę

PRZEDMOWA

W czasach, gdy wyzwania związane ze wspinaczką wysokogóorską są przyćmiewane przez atrakcje innych sportów górskich, publikacja nowej książki poświęconej alpejskim czterotysięcznikom będzie przyjemną niespodzianką dla alpinistów, tym bardziej, że jej włoskie wydanie pojawia się w sklepach niemal dokładnie w 150. rocznicę pierwszego zdobycia Matterhornu – najśłynniejszego spośród szczytów czterotysięcznych i ich prawdziwego symbolu.

Zadajemy sobie pytanie, skąd bierze się to nieustające zainteresowanie czterotysięcznikami? Odpowiedź jest prosta: 4000 to liczba, która jest symbolem wysokości Alp Zachodnich. Jest wysokością nad poziomem morza, która tak mocno przyciąga odwiedzających te góry, że – prawdopodobnie niesprawiedliwie – wszystkie niższe pasma usuwa w cień. Armand Charlet, legendarny przewodnik po masywie Mont Blanc, powiedział kiedyś: „Istnieje szczególny typ wspinacza górskiego, dla którego góra nie jest warta odwiedzenia, jeśli swą wysokością nie osiąga lub nie przekracza 4000 metrów”. A inny wielki mistrz alpinizmu Gaston Rébuffat dodał: „Powietrze na wysokości 4000 metrów ma wyjątkowy smak”.

Ta książka, napisana przez dwójkę doskonałych autorów – Marca Romelliego i Valentina Cividiniego, członków Klubu 4000, jest bezcennym przewodnikiem zawierającym porady i informacje, jak zdobyć czterotysięczniki drogami klasycznymi i normalnymi. Jak żadna inna obejmuje ona aż 82 alpejskie czterotysięczniki – wszystkie „oficjalnie” uznane przez UIAA (Unione Internazionale delle Associazioni

Alpinistiche – Międzynarodowa Federacja Związków Alpinistycznych). Dzięki temu zdecydowanie wyróżnia się na tle innych publikacji na podobny temat.

Książka rozpoczyna się „Wstępem”, który pokazuje nam świat czterotysięczników i wspomina „złoty wiek alpinizmu” oraz opisuje morfologię i topografię szczytów przekraczających 4000 metrów, a także przypomina nam, w jaki sposób rozpoczęło się „kolekcjonowanie wejść” na te wierzchołki, jak powstała ich oficjalna lista i czym jest „Klub 4000”.

Wyjątkowy jest układ stron tego przewodnika. Stanowi on doskonale narzędzie do wyszukiwania swojej drogi pośród sieci innych istniejących na ścianach alpejskich gigantów. Zawiera użyteczne, kompletne, aktualne i wszechstronne informacje, którym towarzyszą schematy, mapy i szkice ułatwiające poruszanie się w terenie. A wszystko to zilustrowane jest licznymi pięknymi zdjęciami.

W części „Informacje techniczne” autorzy mądrze dodali informacje i porady, w jaki sposób przygotować się do wspinania i jak podejmować próby zdobywania poszczególnych wierzchołków. Szczególnego wspomnienia wymaga część „Bezpieczeństwo”, zawierająca informacje, których nigdy dość i zalecenia, do których stosować powinni się wspinacze na każdej wysokości.

Ta praca jest także przekonującym zaproszeniem do pooddychania „łagodnym powietrzem gór wysokich”. Z pewnością przyczyni się do powiększenia grona osób, których pasją zostanie ekscytujące hobby zwane alpinizmem.

Luciano Ratto
(Klub 4000)

Poleć książkę

29 AIGUILLE DU JARDIN 4035 m

30 GRANDE ROCHEUSE 4102 m

Wspaniała budowla, jaką stanowi Aiguille Verte, jest podpierana przez różne granie, z których dwie leżą symetrycznie na zachód i wschód. W pierwszej z nich leży Aiguille Sans Nom, rozciąga się ona do słynnej granitowej iglicy Drus. Druga grań wije się przez przełęcz Col de la Grande Rocheuse, wznosi na wysokość ponad 4000 m na Grande Rocheuse, a następnie odbija na wschód od przełęczy Col Armand Charlet, niedaleko szczytu Aiguille du Jardin. Po ich południowych stronach nad lodowcem Glacier de Talèfre, ściany tych dwóch szczytów stanowią głównie skały. Na prawo od Kuluaru Whympera tylko pojedynczy żleb przerywa lity granit południowej flanki, przez co zdawałoby się, że narzucająca się droga nie dociera do przełęczy Col Armand Charlet. Na północy, ponad lodowcem Glacier d'Argentière, widok jest nieco inny: lód pokrywa całe ściany, tworząc na przemian strome żleby i lodospady oraz głębokie kuluary, które tworzą złożoną

i charakterystyczną sieć. Ma wysokość tysiąca metrów i jest idealnie oddzielona od śnieżnobiałej Aiguille Verte przez wspaniałą północno-wschodnią ostrogę Grande Rocheuse. Na ścianie z doliny Argentière jest dużo doskonałych dróg mikstowych i lodowych. Są to przede wszystkim srogie linie prowadzące na dwa wierzchołki, które w przeciwieństwie do sąsiadów po drugiej stronie doliny, są obecnie (niesłusznie) zaniebawiane. W rzeczywistości południowe ściany Aiguille du Jardin i Grande Rocheuse przyciągają największą uwagę; ruch wspinaczkowy skupia się na pięknej Arête du Jardin i południowym kuluarze Col Armand Charlet, która w rzeczywistości tworzy coś na kształt „skrótów” do drogi granią.

Pierwsze wejście na Grande Rocheuse miało miejsce 17 września 1865 roku i dokonali go R. Fowler, M. Ducroz i M. Balmat. Pierwsze wejście na Aiguille du Jardin wykonali E. Fontaine, J. Ravanel i L. Tournier 1 sierpnia 1904 r.

✚ NA SZCZYCIE GRANDE ROCHEUSE, AIGUILLE VERTE W TLE (FOT. M. ROMELLI).

Kup książkę

29-30 POŁUDNIOWY KULUAR COL ARMAND CHARLET I TRAWERS WIERZCHOŁKÓW

Poleć książkę

 PIERWSZE PRZEJŚCIE: Kuluar: E. Thomas i J. Knubel, 27 lipca 1927 r.; trawers grani Jardin, z Aiguille Verte do Aiguille du Jardin i Col de l'Aiguille Verte, E.R. Blanchet, J. Chaubert, A. Charlet, A. Ravanel, 7 lipca 1924 r.

 WYCENA: D

 RÓŻNICA WZNIESIEŃ: 500 m żleb, łącznie ok. 1500 m

 SCHRONISKO: Refuge du Couvercle

 CHARAKTERYSTYKA: Kuluar, miejscami techniczny, trawers grani – łód i teren mikstowy

 WYPOSAŻENIE: Sprzęt do poruszania się po lodowcu, dwa czekany techniczne, dwie liny 60 m, kilka haków do granitu, kilka krótkich śrub, średnie i małe friendly i kilka pętli. Dodatkowo pętla przydadzą się do wzmacniania stanowisk zjazdowych w razie potrzeby

Kolejna trudna wspinaczka łącząca dwa raczej wredne i rzadko odwiedzane czterotysięczniki. Można jednak ten trawers zakończyć bardzo stylowym finiszem – wchodząc na szczyt Aiguille Verte, z którego zarówno Aiguille du Jardin, jak i Grande Rocheuse wydadzą się być niczym więcej, jak tylko lekkimi wprawkami.

Proponowana tu kombinacja prowadzi na przełęcz Col Armand Charlet (nazwaną na cześć słynnego przewodnika, który wspiął się na Aiguille Verte 100 razy!) przez południowy kuluar, równoległy do Whympera, i trawersuje szczyty w górnej części grani Jardin. Taki przebieg daje szansę na wyśmienitą wspinaczkę śnieżną i mikstową, która ma jeszcze jedną kluczową zaletę: kiedy są dobre warunki w południowym

kuluarze Col Armand Charlet, to i zejście potem Kuluarem Whympera też prawie zawsze będzie możliwe.

PODEJŚCIE

Jak do drogi 28 aż do południowej ostrogi Grande Rocheuse.

DROGA

Południowy kuluar Col Armand Charlet leży na prawo od południowej ostrogi Grande Rocheuse. Wspinamy się na szereki wachlarz poniżej kuluaru, aby dotrzeć do szczeliny brzeżnej. Często jest ona bardzo szeroka, trzeba ją przejść tam, gdzie najłatwiej – często w środku, gdzie wylatują lawiny, albo po prawej stronie. Idziemy żlebem (40°) do osiągnięcia wyraźnej wąskiej miejscy na wysokości skalnej ścianki: przy doskonałych warunkach można się tam wspinać po śniegu lub lodzie (do 60°), ale zwykle trzeba wejść w stromy, delikatny i pokryty gdzieniegdzie lodem teren mikstowy. Asekuracja jest kłopotliwa, sprawdzają się tu nieźle haki. Po poradzeniu sobie z tym fragmentem idziemy łatwo głębokim i szerokim kuluarem (45°–50°) aż do rozwidlenia poniżej przełęczy Col Armand Charlet. Na rozwidleniu idziemy w lewo i wspinamy się na kilkoma łatwymi odcinkami mikstowymi (krucho) do wyjścia na grań (3–4 h).

Aiguille du Jardin: od wyjścia z kuluaru kierujemy się w prawo (na wschód) wzdłuż wąskiego grzbietu, do osiągnięcia podstawy żandarma (4015 m) przed przełęczą Col Armand Charlet. Omijamy go po lewej stronie przy podstawie (mikst), a następnie schodzimy w dół po drugiej stronie

z kilkoma delikatnymi ruchami, aby dotrzeć do północnego zbocza Col Armand Charlet. Trawersujemy przełęcz (3998 m) i pozostając poniżej grani po północnej stronie (strona Argentière, bardzo delikatny teren, gdy jest lód) musimy dotrzeć do podstawy głazów, które tworzą krótką zachodnią grań Aiguille du Jardin. Podążamy grzbietem tuż na lewo ostrza grani (krótkie odcinki III), by dotrzeć do grupy żandarmów. Przesuwamy się w lewo wokół nich, schodząc lekko do lodowego żlebu i przechodzimy przez *boîte aux lettres* (wąską szczelinę). Tuż poniżej na głazie istnieje stanowisko zjazdowe. Kontynuujemy śnieżnym grzbietem na szczyt (1 h od wyjścia z kuluaru). Schodzimy z powrotem do stanowiska zjazdowego i jedziemy z niego w dół do podstawy skał, tuż poniżej początku grani. Wracamy na grań i do wyjścia z kuluaru (należy przeznaczyć na to mniej czasu niż na wspinanie). Kontynuujemy w stronę Grande Rocheuse.

Grande Rocheuse: od wyjścia z kuluaru kontynuujemy łatwo po śniegu, poruszając się po różnych skałkach, aby dotrzeć na szczyt Grande Rocheuse (0:30 h). Znajduje się tam stanowisko zjazdowe tuż pod szczytem, po stronie Aiguille Verte. Robimy 60 m zjazd (czasami w przewieszeniu) do lodowcowego zbocza poniżej, a następnie przechodzimy na grań. Idziemy nim w dół do przełęczy Col de la Grande Rocheuse. Stąd schodzimy, albo kontynuujemy do szczytu Aiguille Verte (1 h tam i z powrotem).

Całkowity czas trwania wynosi około 8–10 h od schroniska do szczytu Aiguille Verte. Ten czas może wzrosnąć, jeśli

w kuluarze albo na przełęczy Col Armand Charlet spotkamy słabe warunki, nie ma co się wtedy bać „ominąć” Aiguille du Jardin i Aiguille Verte. Schodzenie Kuluarem Whympera po 9–10 rano jest już niebezpieczne.

ZEJŚCIE

Schodzimy Kuluarem Whympera zgodnie z drogą nr 28. Pierwszy zjazd znajduje się tuż przy wyjściu z kuluaru po lewej stronie patrząc w dół.

SPRZYJAJĄCE WARUNKI

Tę drogę najlepiej próbować na początku sezonu. Dobre warunki powinny panować na niej pomiędzy czerwcem a początkiem lipca. Należy się tam wspinać tylko przy niskich temperaturach, gdy wszystko łatwo zamarza. Śnieg musi być obfity, ale stabilny. Świeży śnieg znacznie komplikuje wspinanie, w szczególności na skalnym odcinku do szczytu Aiguille du Jardin, gdzie wiatr często przesypuje śnieg tworząc zasy i nawisy, przez które czasem trudno się przebić. Trawers przełęczy Col Armand Charlet jest sławny na całym masyw Mont Blanc, należy próbować go tylko wtedy, kiedy panują doskonałe warunki śniegowe. Traci się dużo czasu na przełęczy idąc w obu kierunkach, jeśli jest zalodzona.

Ten trawers jest dość wyczerpujący fizycznie i dla własnego bezpieczeństwa trzeba go pokonywać szybko. Próbę należy podejmować tylko mając odpowiednie przeszkolenie, doświadczenie i właściwy sprzęt.

31 LES DROITES 4000 m

W północno-zachodniej części masywu Mont Blanc i po lewej stronie lodowca Glacier d'Argentière króluje potężne trio lodowcowych gigantów: na zachodzie Aiguille Verte i jego słynna ściana z Kuluarem Couturiera; na wschodzie ściana Courtes, gdzie znajdują się liczne kuluary i lodospady, które odgałęziają się od łagodnie pofałdowanych szczytów; w końcu w środku skalna forteca Droites z jej drobno karbowanym grzbietem i dwoma głównymi wierzchołkami - wschodnim szczytem, mierzącym dokładnie 4000 m, oraz zachodnim (3984 m). Oddzielają je od siebie Brèche des Droites i liczne monolityczne żandarmy - przeszkody dla każdego, kto idzie się wspinać na rzadko powtarzany trawers Droites.

Droites mają dwie główne strony: wysoką, pokrytą lodem ścianę północną,

zwieszającą się ponad lodowcem Glacier d'Argentière, i spokojniejszą południową, z widokiem na lodowiec Glacier de Talèfre. Wiele z najbardziej popularnych dróg prowadzących na Droites rozwija się od strony Argentière: Ginat i jej krótko żyjący sąsiedzi tworzą skomplikowany labirynt na północy, oraz kuluar Lagarde na północnym wschodzie. Są to drogi zimowe, lodowe i mikstowe, które, choć trudne, są bardzo w modzie i przy dobrych warunkach chętnie powtarzane. Południowa ściana nie jest tak stroma, ale oferuje mniej możliwości. Najpopularniejsze drogi wspinaczkowe dziś to wspomniany wcześniej trawers i oryginalna droga wspinaczkowa pierwszych zdobywców, obecnie droga normalna, która jest popularna, ale rzadko zatłoczona.

✂ TRZY GIGANTY NAD ARGENTIÈRE, OD PRAWEJ: AIGUILLE VERTE, LES DROITES, LES COURTES (FOT. M. ROMELLI).

31 DROGA NORMALNA PRZEZ WSCHODNIE ŻEBRO

PIERWSZE PRZEJŚCIE: H. Cordier, T. Middlemore, J. Oakley Maund, J. Jaun, A. Maurer, 7 sierpnia 1876 r.

WYCENA: AD+, III na skale (M3), 50° na śniegu

RÓŻNICA WZNIESIEŃ: 1300 m

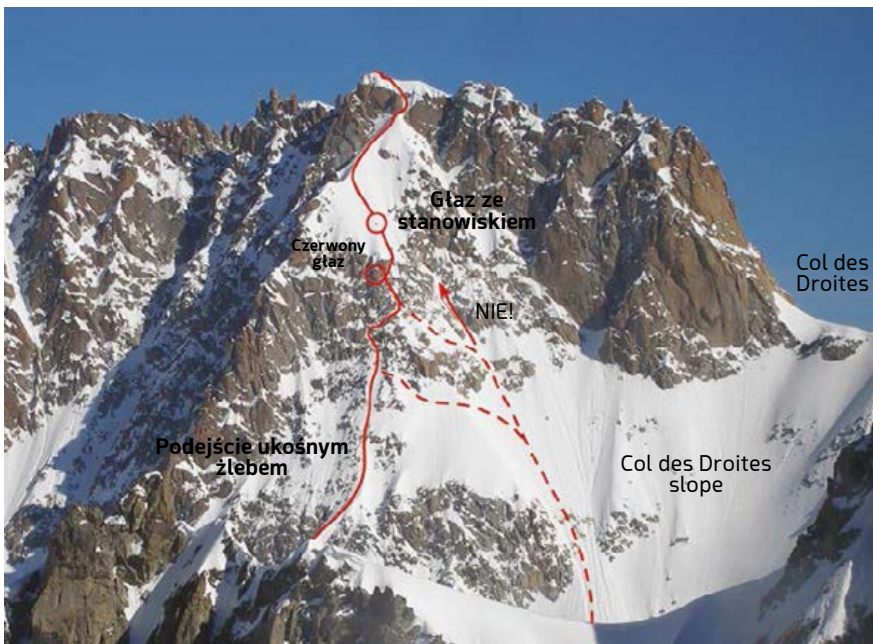
SCHRONISKO: Refuge du Couvercle

CHARAKTERYSTYKA: Trawers lodowcowy, strome zbocza, odcinki skalne i mikstowe, fragmenty granią

WYPOSAŻENIE: Sprzęt do poruszania się po lodowcu, lina 60 m, dwa czekany, małe i średnie friendy, pętle (niektóre z nich należy zostawić na drodze)

WEJŚCIE NA GÓRNĄ CZĘŚĆ ZBOCZA (FOT. M. ROMELLI). »

Na tej drodze jest naprawdę wszystko: trawersowanie lodowca, strome zbocza, ściany skalne, teren mikstowy i wspinanie granią... aby dostać się na szczyt Droites wspinacze muszą radzić sobie we wszystkich dyscyplinach klasycznego alpinizmu. Jeśli wspinając wybierze się najlepszą trasę, żaden pojedynczy odcinek tej drogi nie stanowi wielkich trudności. Jednak to właśnie ten wybór i zdecydowanie się na moment, kiedy są najlepsze warunki, czynią z tej drogi przygodę zarezerwowaną dla najbardziej doświadczonych wspinaczy.

PODEJŚCIE

Idziemy zgodnie z trasą podejścia dla dróg nr 28 i 29–30 do lodowcowych zboczy na wysokości około 2900 m poniżej ścian Moine. Przesuwamy się w prawo,

a następnie zwracając wielką uwagę na liczne szczeliny przechodzimy po przekątnej w górę wzdłuż zachodniej gałęzi lodowca Glacier de Talèfre, zmierzając do podstawy trzech ostróg po południowej stronie Droites. Najdłuższą z nich jest ostroga wschodnia, przecięta w dolnej części wyraźnym, skośnym żlebem tuż powyżej wysokości 3452 m. Kierujemy się do jego podstawy, by uzyskać dostęp do samej ostrogi (2–2:30 h).

Do ukośnego żlebu można dotrzeć również przez zejście w dół ze schroniska Refuge du Couvercle do krańcowego odgałęzienia lodowca Glacier de Talèfre przed ominięciem zachodniej krawędzi moreny czołowej, która tworzy podstawę Jardin de Talèfre (trasa dłuższa, ale ma mniej szczelin w dolnej części).

DROGA

Wejście na Droites można podzielić na cztery części: ukośny żleb, skalista flank na wschodniej ostrogi, stok i górna śnieżna grani i wreszcie na końcu ukryty kuluar.

Przechodzimy przez szczelinę brzezną i wspinamy się idącym po przekątnej żlebem (45–50°), aby dotrzeć do śnieżnego grzbietu na wschodniej ostrodze Droites. Podążamy jej śladem aż do momentu, gdy zniknie w skalnym filarze powyżej. Składa się ona z łatwej, kruchej części na dole i stromej, czerwonej ściany powyżej. Idziemy do góry „jak puszczą” na lewo od słabo widocznej krawędzi ostrogi śnieżnymi żlebami i krótkimi odcinkami skalnymi. Gdy teren staje się stromy, a skała bardziej lita, przechodzimy na śnieg na prawą stronę ostrogi. Wspinając się małymi

śnieżnymi żlebami w pobliżu ostrza filara oraz krótkimi odcinkami skalnymi i mikstowymi, zmierzamy do czerwonego głazu na ostrzu na szczycie filara (zaznaczony na zdjęciu). Tuż pod nim przechodzimy przez najtrudniejsze ruchy (III lub III+ w zależności od drogi – M3 w warunkach mikstowych) serią małych ukrytych żlebków, kierując się nieco w prawo tuż przed wyjściem na szeroki górny śnieżny stok. Po około 30 m znajduje się odosobniony głaz z dobrym stanowiskiem z haków. Idziemy dalej w górę zbocza (45–50°) i doskonałym śnieżnym grzbietem aż do wyraźnej czerwonej turni. Na prawo od niej jest ukryty żleb: idziemy nim (skała i mikst, II) i wychodzimy poniżej grzbietu szczytowego. Przechodzimy na lewo wokół dużej skały i idziemy na zaśnieniony szczyt (4–5 h).

✦ ASEKUROWANIE NA GÓRNYM ŚNIEŻNYM STOKU (FOT. V. CIVIDINI).

WARIANT PRZESZCZĄCIE ZBOCZE COL DES DROITES

Ta opcja jest dobrym wyborem, gdy nie da się już przekroczyć szczeliny brzeżnej poniżej wschodniej ostrogi ukośnego żlebu. Ze schroniska Refuge du Couvertle schodzimy do ostatniego odgałęzienia lodowca Glacier de Talèfre. Idziemy nim na północny wschód, aby dotrzeć do podstawy Jardin de Talèfre. Kontynuujemy ENE, dochodzimy do wschodniej odnogi lodowca Glacier de Talèfre (raczej płasko) i podążamy nim do podstawy dużego śnieżnego stoku poniżej

przełęczy Col des Droites. Wspinamy się nim wybierając najdogodniejszą linię, a następnie w górnej części wychodzimy w prawo i wchodzimy w duży żleb, który prowadzi do podstawy wschodniej flanki Droites. Trawersujemy w lewo poniżej niej, aby dotrzeć do grani wschodniego grzbietu, gdzie docieramy do drogi opisanej wcześniej.

Alternatywnie, wchodzimy wprost w górę kilkadziesiąt metrów, idąc żlebem przez filar, a następnie, gdy jest to możliwe, wychodzimy w lewo, aby ponownie dotrzeć do drogi klasycznej. Kontynuowanie

dalej żlebem nie jest zalecane: w jego górnej części często znajdują się fragmenty o trudnościach IV, które mogą być oblodzone, oraz są tam niebezpieczne, duże, ruszające się gazy.

Wreszcie, należy uważać, żeby nie zapchać się w mikstowy żleb, który jest czasami używany do zjazdów. Znajduje się on na prawej krawędzi skalnego filara, niedaleko od czerwonej ścianki, charakterystycznej dla wschodniej strony Droites powyżej przełęczy Col des Droites.

ZEJŚCIE

Tą samą trasą. Dwa obite stanowiska zjazdowe znajdują się na ostatnim fragmencie mikstowym (10 i 15 m). Schodzimy, wspinając się do góry ze stanowiskiem zjazdowym, znajdującym się na dużym śnieżnym stoku powyżej trudniejszego skalnego terenu. Robimy 30–40 m zjazd (możliwe wspinanie w dół), mijając liczne możliwe stanowiska i porzucony majdan. Zaleca się podążanie drogą podejściową, na ile to tylko możliwe, dla uniknięcia problemów nawigacyjnych. Niektóre ze stanowisk asekuracyjnych mogą wymagać wzmocnienia. U podstawy odcinka skalnego schodzimy do ukośnego żlebu (niektóre wyposażone stanowiska po obu stronach) lub, w zależności od tego, którą wybraliśmy drogę wspinaczkową, schodzimy na stok przełęczy Col des Droites.

SPRZYJAJĄCE WARUNKI

Generalnie dobre warunki panują między czerwcem a lipcem, gdy jest dobra, stabilna pokrywa śnieżna, a izoterma (poziom zamarzania) dostatecznie niska. Ważne, żeby skały w najbardziej stromej

części ostrogi (powyżej 3500 m) były czyste od świeżego śniegu i nie były zalodzone, warto więc poczekać kilka dni po opadach śniegu. Jak w przypadku wszystkich dróg po tej stronie, wystawa południowa oznacza, że niezbędny jest nocny start (najpóźniej o północy lub 1 w nocy). Cała stroma część jest niebezpieczna, gdy schodzimy nią w miękkim śniegu. W ukośnym żlebie występują lawiny, a zbocze przełęczy Col des Droites narażone jest na ryzyko lawin skalnych i kamiennych.

✦ WSPINANIE MIKSTOWE NA OSTRODZE (FOT. M. ROMELLI).

⚡ WEJŚCIE DO UKRYTEGO ŻLEBU, KTÓRY PROWADZI DO GRZBIETU SZCZYTOWEGO
(FOT. V. CIVIDINI).

NA NARTACH

Przy bardzo specyficznych warunkach śnieżnych podejście na nartach może być interesującą opcją dla nonkonformistów. Na lodowcach musi się jeszcze utrzymywać duża ilość śniegu i – aby uniknąć konieczności noszenia nart w górę po drabinkach – musi być jeszcze otwarte zimowe podejście do schroniska Refuge du Couvercle. Oczywiście, mikstowa i skalna część drogi będzie nieco trudniejsza w warunkach

zimowych, ale po długim okresie stabilnej i łagodnej pogody, na południowych, nasłonecznionych ścianach powinien pojawić się ładnie przekształcony śnieg i dobry лёд między skałami. Zachodnia gałąź lodowca Glacier de Talèfre jest bardzo przyjemna dla narciarzy, ale wschodnia strona jest raczej płaska. Wchodząc na wschodnią stronę, doświadczeni narciarze mogą zjeżdżać przynajmniej częścią stromego zbocza Col des Droites.

ESTETYCZNA GRAŃ ŚNIEŻNA, KTÓRA
PROWADZI DO URWISKA POD SZCZYTEM
DROITES (FOT. M. ROMELLI). »

Kup książkę

Poleć książkę

Oceń książkę

**Księgarnia
internetowa**

**Lubię to!
Nasza społeczność**

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

CZTEROTYSIĘCZNIKI — NA DACHU ALP

U źródła każdego pragnienia zdobycia góry leży określona wrażliwość estetyczna. Reagujemy na siłę, z jaką te majestatyczne budowle natury przyciągają nas do — potencjalnie niegościnnego, ale i nietkniętego ludzką ręką — środowiska. Każdy wspinacz ma swoje ulubione góry. Niektórzy wybierają je po prostu — ze względu na kształt, kolor czy budowę geologiczną. Gusta innych zadowolą dopiero ciekawa lokalizacja szczytu czy historia eksploracji jego ścian. Nawet bezwzględna wysokość góry może być istotnym czynnikiem przy wyborze wspinaczkowego celu: wszak to nie tylko proste dane geograficzne, bezwzględna wysokość wiele mówi też o wielkości góry w porównaniu z sąsiednimi szczytami, o jej charakterystyce, a co za tym idzie — także o tym, ile wysiłku trzeba będzie włożyć w zdobycie wierzchołka.

Gdy pod uwagę bierze się cały masyw lub pasmo górskie, najwyższy szczyt prawdopodobnie będzie miał te walory, które w mgnieniu oka przyciągają uwagę wspinaczy: największa ściana, najwyższa grań, najdłuższy lodowiec. Pełna skrajności wysokogórska natura — uroczą w słoneczny dzień i złowroga w czasie burzy — rodzi swoistą fascynację, od której, jeśli raz się jej ulegnie, trudno uciec. Takie środowisko w Alpach zazwyczaj można znaleźć powyżej 3000 metrów n.p.m. Istnieje pewna grupa szczytów, które osiągają wysokość 4000 metrów, spośród nich tylko garstka przekracza barierę 4500 metrów, a jedynie Mont Blanc zbliża się do 5000. Mimo że ich wysokość to zaledwie połowa tej, na jaką wznoszą się wierzchołki w Himalajach, tutejsze czterotysięczniki nazywa się alpejskimi gigantami. Są pełne majestatu i sławy, jaką zapewnia im bogata historia ich zdobywania.

UWAGA! W związku z niezależnymi od wydawcy zmianami klimatycznymi drogi wspinaczkowe opisane w przewodniku (zwłaszcza drogi lodowe i skalno-lodowe) mogą mieć nieznacznie inny przebieg.

Patron
merytoryczny:

 Bezdroża

ebook dostępny na:
ebookpoint

 Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Sprawdź najnowsze promocje:
❶ <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
❷ <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróźniczy:
❸ <http://bezdroza.pl/newsletter>

 Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
 0 601 339900

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-283-6750-0

9 788328 367500
Cena 89,00 zł